

การพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรม
และพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
โดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ
และหน่วยงานภาคี *

Development of Network Management System for Innovative
and Engagement Arrangement on Community-Based Tourism
Management Along with Cooperation of the Rajabhat
University Network and Partner Agencies

มณฑณ ศรีสุข, จีรภา ตามัง, และ ประพนธ์ แจ้งเอี่ยม

Mohntohn Srisuk, Jeerapa Damung, and Prapun Jangaiem

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Faculty of Humanities and Social Sciences, Uttaradit Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: mohntohn@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง และหน่วยงานภาคี และสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรม และการเรียนรู้จากการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบายโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

* ได้รับความเห็นชอบ: 27 กันยายน 2566; แก้ไขบทความ: 1 มีนาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 4 มีนาคม 2567

โดยกระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม การสังเคราะห์ ถอดบทเรียน และสรุปผลการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระบบบริหารเครือข่าย ประกอบด้วย 3 ระบบย่อย ได้แก่ (1) ระบบการจัดการความรู้ นวัตกรรม องค์ความรู้ (2) ระบบเครือข่ายสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ร่วมกับภาคี (เครือข่ายพันธกิจสัมพันธ์) และ (3) ระบบฐานข้อมูล สารสนเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ โดยภาพรวมแต่ละระบบย่อยจะมีกลไกการบริหารจัดการแบบ PDCA เป็นพลวัตควบวงจรอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับระบบบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏกับพื้นที่และภาคีที่เป็นระบบหนุนเสริมการทำงานของระบบหลักให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมีกลไกของพื้นที่รับผิดชอบดำเนินงานที่บูรณาการกับงานปกติโดยมีหน่วยจัดการนวัตกรรมชุมชนของอปท.เป็นหลักเชื่อมกับทีมวิชาการของมหาวิทยาลัยในพื้นที่

2) ผลการเรียนรู้จากการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย ได้ต้นแบบการขับเคลื่อนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคี พร้อมคู่มือ เครื่องมือที่เป็นผลจากการถอดบทเรียนของมหาวิทยาลัยกับพื้นที่นำร่องในแต่ละภูมิภาคที่มีรูปแบบ เพื่อการต่อยอดและผลักดันสู่ระดับภูมิภาค และเกิดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเครือข่าย นวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศในพื้นที่กับระบบข้อมูลสารสนเทศของสถาบันวิชาการเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกันของภาคีที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: ระบบบริหารเครือข่าย; พันธกิจสัมพันธ์; เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This study aims to develop an innovation and engagement network management system for community-based tourism, focusing on collaboration (so-called engagement) between 38 Rajabhat universities and network organizations. By employing participatory research methodologies and knowledge synthesis, the research seeks to enhance the management of innovation and engagement in community tourism.

The result of the study found that: The key steps involve developing subsystems for knowledge management, innovation networks, and information databases. The outcomes include a comprehensive network management system with a continuous PDCA management cycle, driving efficient collaboration between universities and communities. Additionally, the research generates valuable insights and practical guidelines for policy advancement and regional development. The establishment of an information data center further facilitates information exchange and collaborative area-based development. This research contributes to the advancement of community-based tourism and fosters strong partnerships between academia, local communities, and network organizations.

Keywords: network management system; engagement; Rajabhat universities' network

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศ ได้ดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน ในปี 2562 ผลการดำเนินงานพบว่า มีโครงการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศได้ดำเนินการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นรวมทั้งสิ้นจำนวน 3,489 โครงการ จำแนกเป็นโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 2,377 โครงการ ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครูจำนวน 334 โครงการ ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพการศึกษา จำนวน 516 โครงการ และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ จำนวน 262 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ โดยดำเนินการในหมู่บ้านเป้าหมายจำนวน 4,810 หมู่บ้าน โรงเรียนเป้าหมายจำนวน 3,200 โรงเรียน ภาควิชาเป้าหมายจำนวน 1,337 เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการใหม่ในพื้นที่บริการ จำนวน 430 กลุ่ม และประชาชนที่เข้าร่วมจิตอาสาพระราชทานจำนวน 105,436 คน จาก 602 โครงการ เกิดนวัตกรรมชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 1,617 นวัตกรรม ประกอบด้วย นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จำนวน 1,242 นวัตกรรม จำแนกเป็นนวัตกรรมการพัฒนาทางการศึกษา

ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ตามลำดับ นวัตกรรมกระบวนการจำนวน 332 นวัตกรรม จำแนกเป็นนวัตกรรมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการศึกษา ตามลำดับ นวัตกรรมเฉียบพลัน จำนวน 43 นวัตกรรม จำแนกเป็นนวัตกรรมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และด้านสังคม ตามลำดับ โครงการทั้งหมดส่งผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ เช่น ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถลดรายจ่ายในการดำรงชีวิตได้ และยังส่งผลให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น ด้านพัฒนาสังคมส่งผลให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดความเข้าใจในการเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตอาสาและเกิดความเข้าใจในความเสียสละของสถาบันพระมหากษัตริย์ ลดความขัดแย้งในชุมชน และเกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้ด้านการเกษตรที่หลากหลายไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ชุมชนเกิดการเรียนรู้ การสืบสานและต่อยอดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรในระบบวนเกษตรและในด้านการศึกษาส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถอ่านเขียนคิดวิเคราะห์ได้อย่างเป็นระบบ สามารถอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นอีกด้วย (สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2562)

จากการสังเคราะห์และถอดบทเรียนการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 38 แห่งพบว่ามีจุดที่ควรพัฒนาเพื่อให้เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งสามารถขับเคลื่อนงานพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบยั่งยืน ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ กลไกเชิงระบบในการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการนำใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ จากการวิจัยสู่การขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องยังขาดความชัดเจนโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อเนื่อง ที่ยังขาดกลไกการจัดการความรู้สู่ฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์โดยเชื่อมกับศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ทั้งระดับจังหวัดและเชื่อมกันเป็นเครือข่ายในระดับภูมิภาค รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีกลไกที่ขับเคลื่อนได้อย่างเป็นระบบ การเชื่อมโยงกับนักวิจัยที่มีความสามารถเชิงลึกในมหาวิทยาลัยเพื่อร่วมกันสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมบนฐานความเชี่ยวชาญของทุกฝ่าย รวมทั้งการประสานความร่วมมือในการใช้ข้อมูลท้องถิ่น เพื่อการวางแผนระดับจังหวัดและ

ส่วนกลางที่มีพื้นที่ต้นแบบที่มีประสบการณ์ความสำเร็จระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังขาดการสนับสนุนให้มีการขับเคลื่อนเชิงนโยบายเพื่อการต่อยอดและขยายผลอย่างเป็นระบบ (ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 2559)

ดังนั้นประเด็นสำคัญที่ควรมีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน คือ การสนับสนุนเชิงนโยบายและการปฏิบัติโดยเฉพาะการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ที่มีสนองตามสภาพปัญหาของพื้นที่และเชื่อมกับเป้าหมายนโยบายร่วมทุกระดับ การกำหนดวิธีการ ขั้นตอน กิจกรรมและเป้าหมายนโยบายของแต่ละองค์กรให้มีการเชื่อมโยงการทำงานแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง รวมทั้งการกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นกลไกกลางในการเชื่อมประสานเครือข่ายการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรภาคีโดยเฉพาะองค์กรระดับจังหวัดเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนสู่ผลงานที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยที่สนองต่อสถานการณ์ปัญหาของชุมชนท้องถิ่นที่นำไปสู่การขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภูมิภาคได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งต้องคำนึง คือ การออกแบบการทำงานที่ผูกโยงกลไกการขับเคลื่อนงานวิจัยของชุดโครงการให้เชื่อมโยงและบูรณาการกับพันธกิจปกติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีกลไกการจัดการกลางที่เชื่อมโยงระบบการทำงานขององค์กรทั้งในส่วนของสถาบันวิจัยและพัฒนาเองและหน่วยงานสนับสนุนภายในมหาวิทยาลัยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานองค์กรภาคีคู่ความร่วมมือโดยมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานเชิงสานประโยชน์ร่วมกันมีการบูรณาการงานและข้อมูลร่วมกันตั้งแต่ต้นทางตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาหรือผลจากการวิจัยที่สะท้อนถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อแสดงให้เห็นผลการทำงานในภาพรวมของทั้งพื้นที่ที่ส่งผลต่อการประเมินสถานการณ์และการกำหนดนโยบายหรือแผนงานเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่ การจัดทำแผนแบบบูรณาการที่มีการประสานสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจนเพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ต้องมองความต้องการและสภาพปัญหาแบบองค์รวมโดยบูรณาการทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนได้อย่างเป็นขบวนการ (ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 2562)

ดังนั้นคณะทำงานโครงการภายใต้แผนงานวิจัยยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน
เชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพื้นที่บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น ปีที่ 2 จึงได้จัดทำโครงการวิจัย
การพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยว
โดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่งและหน่วยงานภาคีขึ้นโดย
บูรณาการแนวคิดของของการเป็นมหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์ (Engagement University)
ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2560-2579) ภายใต้ปรัชญา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และ
การนำไปสู่การปฏิรูปอุดมศึกษา ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริงที่เป็นการเปลี่ยน
ระบบอุดมศึกษาใหม่ (Reset Higher Education System) ใน 4 มิติหลักของอุดมศึกษา คือ
การปรับทิศทาง (Re-Orientation) ปรับโครงสร้างความสัมพันธ์ (Re-Structure) ปรับ
ยุทธศาสตร์ (Re-Profiling) และปรับรูปแบบองค์กรใหม่ (Re-Organization) สร้างความชัดเจน
ในอัตลักษณ์บัณฑิตคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏและเชื่อมโยงภารกิจความรับผิดชอบร่วมกัน
กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก และภายในระบบอย่างมีพลวัตรสามารถรองรับบริบทใหม่ ๆ ใน
ศตวรรษที่ 21 รวมทั้งเข้ามามีส่วนในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยมี
วัตถุประสงค์สำคัญคือการพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์และ
พันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัย
ราชภัฏและหน่วยงานภาคี และสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรม และการเรียนรู้จากการ
ดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย เพื่อให้เกิดกลไกการเชื่อมประสานภาคี
เครือข่ายเพื่อการจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์ที่สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ใน
ระดับจังหวัด และเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายในระดับภูมิภาคและประเทศ มีระบบการ
ประสานงานในการเชื่อมระบบเครือข่ายการขับเคลื่อนงานเพื่อการพัฒนาจังหวัดและมีการ
ขับเคลื่อนเครือข่ายสร้างและใช้นวัตกรรมองค์ความรู้ในรูปแบบคู่มือความร่วมมือมหาวิทยาลัยกับ
ชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบต่อเนื่องทั้งระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยหวัง
ว่าระบบการบริหารจัดการเครือข่ายศูนย์จัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคีเครือข่าย จะสามารถยกระดับการพัฒนากระบวนการวิจัยและพันธกิจ
สัมพันธ์ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏและภาคีได้นำสู่การต่อยอด ขยายผลการสร้าง
องค์ความรู้ นวัตกรรม งานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และการผลิตกำลังคนที่มี
สมรรถนะตรงตามต้องการในศตวรรษที่ 21 ในขับเคลื่อนพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่งและหน่วยงานภาคี
2. เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรม และการเรียนรู้จากการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. การดำเนินงานมี 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏและหน่วยงานภาคีโดยกระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม และระยะที่ 2 การสังเคราะห์ ถอดบทเรียน และสรุปผลการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แกนนำขับเคลื่อนการพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย แกนนำขับเคลื่อนระดับภูมิภาค ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา ที่เป็นโหนดภูมิภาค หัวหน้าชุดโครงการวิจัย และทีมวิจัยนักวิจัยพื้นที่ (พื้นที่นำร่อง) ของ 7 ภูมิภาค และแกนนำขับเคลื่อนระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง นักวิจัยของโครงการ และแกนนำขับเคลื่อนงานในหน่วยงานคู่ความร่วมมือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย ใช้วิธีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการใช้แบบเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Baseline data)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ และวิเคราะห์เนื้อหา สถิติเชิงพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และหน่วยงานภาคี

1.1 ผลการพัฒนาาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคี ช่วยให้ได้ระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคีที่ได้จากการพัฒนาประกอบด้วย 3 ระบบย่อย ได้แก่ 1) ระบบการจัดการความรู้ นวัตกรรม องค์ความรู้ 2) ระบบเครือข่ายสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ร่วมกับภาคี (เครือข่ายพันธกิจสัมพันธ์) และ 3) ระบบฐานข้อมูล สารสนเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ โดยในภาพรวมแต่ละระบบย่อยจะมีกลไกการบริหารจัดการแบบ PDCA เป็นพลวัตรควบวงจรอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มจากการวางแผนดำเนินการ (Plan : P) หรือการออกแบบระบบการทำงานจากนั้นจึงทำแผนสู่การปฏิบัติ (Do : D) เมื่อดำเนินงานไประยะหนึ่งก็จะมีการตรวจสอบผล (Check : C) และทำผลจากการตรวจสอบประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพ (Act : A) สำหรับระบบย่อยทั้ง 3 ระบบของรูปแบบการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงกับระบบบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคีที่เป็นระบบหนุนเสริมการทำงานของระบบหลักให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมีกลไกของพื้นที่รับผิดชอบดำเนินงานที่บูรณาการกับงานปกติโดยมีหน่วยจัดการนวัตกรรมการชุมชนของอปท. เป็นหลักเชื่อมกับทมิวิชาการของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่เป็นระบบต่อเนื่อง แสดงดังภาพ

ภาพที่ 1. ระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยว
โดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคี

1.2 ผลการทดลองใช้ระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคี การทดลองปฏิบัติการตามระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคีกับกลุ่มนำร่องใน 7 ภูมิภาค ได้แก่ กลุ่มภาคเหนือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มศรีอยุธยา กลุ่มภาคตะวันตก กลุ่มอีสานบน กลุ่มอีสานล่าง และกลุ่มภาคใต้ ช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ และช่วยให้ได้ข้อสรุปผลการทดลองปฏิบัติการจากการศึกษาดังนี้

1.2.1 ความเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และหน่วยงานภาคีซึ่งผลการประเมินโดยตัวชี้วัด และเกณฑ์เพื่อประเมินการบริหารจัดการที่ดีด้านการระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคี (Baseline Data) โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากความร่วมมือของแกนนำขับเคลื่อนงานในพื้นที่เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินจากการเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการพัฒนากระบวนการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และหน่วยงานภาคีจำแนกตามมิติที่ประเมิน ได้แก่ กลไกสนับสนุนการจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์ ระบบจัดการความรู้ นวัตกรรม องค์ความรู้ การพัฒนาเครือข่ายการสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ มีการพัฒนาและใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลร่วมกับภาควิชาการและภาคีเครือข่าย และชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการนวัตกรรมการและพันธกิจสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนที่มีมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่ายความร่วมมือเป็นผู้รับผิดชอบร่วมในการพัฒนาตามข้อมูลช่วงก่อนและหลังการพัฒนา มีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกชัดเจนทุกภูมิภาค สำหรับภูมิภาคที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกชัดเจนถึงระดับสูงสุดทุกราย ได้แก่ กลุ่มภาคเหนือ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพินสวดสงครามกับเทศบาลเมืองศรีสะเกษ กลุ่มศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยากับชุมชนคลองจิก กลุ่มรัตนโกสินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกับชุมชนในพื้นที่ย่านวังเดิมและกลุ่มภาคตะวันตก : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีกับชุมชนบางตะบูน

1.2.2 ข้อมูลวิจัยพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้เด่นของพื้นที่เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่ที่พร้อมส่งสู่ระบบสารสนเทศพร้อมใช้เพื่อการต่อยอดขยายผล ผลการทดลองใช้ระบบจัดการความรู้ นวัตกรรม องค์ความรู้ในส่วนที่เป็นผลงานหลักของผู้ร่วมโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลวิจัยและพัฒนานวัตกรรม องค์ความรู้เด่นที่เกิดจากการพัฒนาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับพื้นที่นำร่องทั้ง 7 ภูมิภาคที่พร้อมส่งสู่ระบบจัดการข้อมูลและสารสนเทศพร้อมใช้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของมหาวิทยาลัยกับพื้นที่

1.2.3 แผนบูรณาการวิจัยเพื่อส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกับสังคม ผลการจัดความรู้และเสริมสมรรถนะให้กับแกนนำขับเคลื่อนระดับภูมิภาคที่มีการนำใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลในส่วนของนวัตกรรม องค์ความรู้เด่นและความต้องการพัฒนาร่วมกัน ช่วยให้ได้ข้อสรุปประเด็นปัญหาเร่งด่วนและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่นำไปสู่การพัฒนายุทธศาสตร์และแผนบูรณาการวิจัยเพื่อส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกระบวนการพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกับสังคมทั้ง 7 ภูมิภาค

1.2.4 ผู้นำขับเคลื่อนที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบให้เป็นกลไกยั่งยืน

1.2.5 เกิดการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ประโยชน์ ผลจากการขับเคลื่อนระบบจัดการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทำให้เกิดการเชื่อมประสานฐานข้อมูลกลางของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏและภาคีโดยมีนักวิจัยที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยร่วมกับแกนนำขับเคลื่อนงานในพื้นที่ร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่มีการพัฒนาคู่มือ เครื่องมือ และแนวปฏิบัติในการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศพร้อมใช้ให้มีการเชื่อมฐานข้อมูลของภาคีให้เพียงพอต่อการนำใช้และทันต่อความเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) ระบบจัดการขอสารสนเทศพร้อมใช้ ประกอบด้วย ฐานข้อมูลท่องเที่ยวชุมชนและการจัดการข้อมูลสารสนเทศ และ 2) ระบบสารสนเทศพร้อมใช้ เบื้องต้นสามารถเข้าไปดูได้ที่ช่องทางเว็บไซต์ <http://info.uru.ac.th/lrdcenter/travel> (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, 2565)

1.2.6 เกิดกลไกการขับเคลื่อนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่ที่เป็นระบบ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่นำร่องในแต่ละภูมิภาคได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน

รับผิดชอบและกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนโดยประสานความร่วมมือกับภาคีทั้งในส่วน of สถาบันวิชาการ ภาคเอกชน วิทยากรกลุ่มเรียนรู้ และเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรม และการเรียนรู้จากการดำเนินงานเพื่อการต่อยอดและยกระดับเชิงนโยบาย ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ นวัตกรรมและการเรียนรู้จากการดำเนินงาน มีดังนี้

2.1 เกิดพื้นที่ต้นแบบการขับเคลื่อนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคีใน 7 ภูมิภาค พร้อมคู่มือ เครื่องมือที่เป็นผลจากการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การปฏิบัติการจริงของมหาวิทยาลัยกับพื้นที่นำร่องในแต่ละภูมิภาคที่มีรูปธรรมผลงานพร้อมใช้เพื่อการต่อยอดและผลักดันสู่ระดับภูมิภาค และระดับเครือข่าย

2.2 คู่มือการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคี สำหรับส่วนประกอบสำคัญของคู่มือ มีดังนี้ 1) บทนำ 2) กลไกขับเคลื่อนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่ 3) การติดตามประเมินเสริมพลังและใช้ผลปรับปรุง 4) กรณีตัวอย่างการนำใช้ระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ฯ และ 5) ภาคผนวก

2.3 เกิดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเครือข่ายนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศในพื้นที่กับระบบข้อมูลสารสนเทศของสถาบันวิชาการเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกันของภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นศูนย์กลางในการระดมองค์ความรู้ นวัตกรรม รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลเผยแพร่ขยายผลให้กับภาคีเครือข่ายและผู้สนใจ รวมทั้งสามารถบันทึกและปรับข้อมูลได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีการใช้งานง่ายและเกิดการนำใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ

2.4 คู่มือผู้ใช้ระบบฐานข้อมูล ผลจากการพัฒนาระบบจัดการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ประโยชน์ช่วยให้ได้คู่มือ เครื่องมือเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดเก็บข้อมูลพื้นที่ (Baseline data) ในระบบฐานข้อมูลกลางของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่ (ดูได้ที่ <http://info.uru.ac.th/lrdcenter/travel>) ซึ่งประกอบด้วยสอง 2 ส่วน คือ คู่มือสำหรับผู้ใช้ระบบสารสนเทศทั่วไป และคู่มือสำหรับการบริหารฐานข้อมูล

2.5 เกิดกลไกเชื่อมโยงเครือข่ายการสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้กับภาควิชาการและภาคีต่อเนื่อง ผลจากการปฏิบัติการตามระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ช่วยให้เกิดกลไกการเชื่อมโยงเครือข่ายการสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้กับภาควิชาการและภาคีอย่างเป็นระบบ

2.6 เกิดพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกับภาคี

2.7 หลักสูตรเสริมสมรรถนะผู้นำขับเคลื่อนเครือข่ายการจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์พร้อมคู่มือ เครื่องมือและสื่อที่เกี่ยวข้อง

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏและหน่วยงานภาคี พบว่า มีจุดเด่นที่สำคัญแบ่งเป็น 3 ระบบย่อย คือ ระบบจัดการความรู้ องค์ความรู้ นวัตกรรม ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบบเครือข่ายสร้างและใช้นวัตกรรม องค์ความรู้ ร่วมกับภาคี โดยมีกลไกในการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับพื้นที่ ได้แก่ เครือข่ายสถาบันวิจัยและพัฒนาระดับภูมิภาคที่เป็นผู้บริหาร และแกนนำขับเคลื่อนงานที่เป็นนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในชุดโครงการ เป็นกลไกหลักในการเชื่อมประสานการดำเนินงานตามระบบโดยรวมกัน จัดการข้อมูลนวัตกรรม องค์ความรู้ทั้งที่เป็นองค์ความรู้ที่สั่งสมอยู่ในพื้นที่และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยที่เคยร่วมดำเนินงานกับสถาบันวิชาการ เช่น องค์ความรู้งานวิจัยในชุดโครงการข้อมูลแหล่งเรียนรู้ผลงานเด่นเครือข่ายการดำเนินงานต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลปัญหาและความต้องการพัฒนาในพื้นที่ ผลการจัดการข้อมูลได้ถูกบันทึกไว้อย่างเป็นระบบเพื่อเตรียมสู่การศึกษาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ได้พัฒนาร่วมกันทำให้เกิดการไหลเวียนขององค์ความรู้ในองค์การสมาชิกสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้มากขึ้นทำให้การติดต่อสื่อสารของสมาชิกกับผู้อื่นง่ายขึ้นและทันเวลา ตลอดจนช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้เกิดได้รวดเร็ว ทันท่วงทีความเปลี่ยนแปลงและสะดวกยิ่งขึ้น (วรวรรณ โชติสวัสดิ์, 2549, น. 37 - 43)

2. ผลการสังเคราะห์นวัตกรรม องค์ความรู้ มีข้อค้นพบที่สำคัญ คือ ต้นแบบการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมการผลิตและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับพื้นที่และภาคีพร้อมคู่มือ เครื่องมือที่พร้อมต่อยอดและขยายผลในพื้นที่ทั้ง 7 ภูมิภาคและเกิดการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเครือข่ายนวัตกรรมการผลิตและพันธกิจสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศในพื้นที่กับระบบข้อมูลสารสนเทศของสถาบันวิชาการเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกันของภาคีที่เกี่ยวข้องที่พร้อมใช้และทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยมีจุดเด่นที่มีความสนใจในการนำมาอภิปราย คือ ได้ร่วมกันออกแบบกับผู้นำขับเคลื่อนและนักพัฒนาโปรแกรมว่าจะจัดเก็บข้อมูลประเภทใดและการแสดงผลสารสนเทศควรแสดงผลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนในประเด็นอะไรบ้างที่นำไปสู่การสร้างและใช้นวัตกรรมการผลิตองค์ความรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายให้เป็นไปอย่างมีระบบเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุด ได้แก่ ปัญหาเร่งด่วน กลุ่มเป้าหมายผู้ประสบปัญหา ทุนและศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงนวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ แบบปฏิบัติที่ดี องค์ความรู้ต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งมีทั้งองค์ความรู้เกิดจากการปฏิบัติงาน และองค์ความรู้ที่ได้ร่วมดำเนินการวิจัยกับนักวิจัยของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันพัฒนาคู่มือและเครื่องมือในการจัดการเก็บข้อมูลและการใช้งานสารสนเทศดังกล่าวให้สามารถจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สร้างการบูรณาการ แบ่งปัน เพื่อช่วยให้องค์กรมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศให้พร้อมใช้และทันต่อความเปลี่ยนแปลง (Wendel, 2004, p. 79 อ้างถึงใน แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ, 2549, น. 22 - 23) เพื่อให้เกิดศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดการความรู้ และสะสมองค์ความรู้ นวัตกรรมเป็นวงจรที่มีความเชื่อมโยงกัน มีการใช้งานง่ายและเกิดการนำใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเพื่อการสร้างและใช้นวัตกรรมองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

บทเรียนจากการดำเนินงาน ที่สำคัญได้แก่ การสร้างความร่วมมือและบูรณาการงานวิจัย การท่องเที่ยวร่วมกับสถาบันวิชาการ ภาคเอกชน วิทยากรกลุ่มเรียนรู้ และเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่นำไปสู่ความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อเชื่อมโยงองค์รสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเพื่อการนำइनวัตกรรม องค์ความรู้สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่และภาคีสนับสนุนทั้งใน

และนอกพื้นที่ การเรียนรู้บริบทของชุมชนท้องถิ่น ต้องเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของชุมชน มีการสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชน

ปัจจัยความสำเร็จ สำคัญได้แก่ คนในชุมชนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ความตั้งใจ ความเสียสละ ผู้นำขับเคลื่อนเครือข่ายการจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จและสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น การมีเครือข่ายความร่วมมือที่ครอบคลุมทุกระดับ การมีส่วนร่วม ความร่วมมือ การทำงานประสานร่วมกันระหว่างคณะทำงานกับภาคี เครือข่ายชุมชน การร่วมมือเป็นพันธมิตรกันอย่างต่อเนื่องของมหาวิทยาลัย และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้อง

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ไปใช้ เนื่องจากผลการวิจัยช่วยให้ได้ระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์พร้อมคู่มือและเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผ่านการพัฒนาด้วยวิธีการที่เป็นระบบ เป็นที่ยอมรับร่วมกันสูงในกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ทดลองใช้และผู้เกี่ยวข้อง จึงควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและคำนึงถึงปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จที่เป็นผลจากการศึกษาครั้งนี้

1.2 การพัฒนาคู่มือ เครื่องมือและตัวชี้วัดเพื่อการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ เนื่องจากคู่มือและเครื่องมือ รวมทั้งตัวชี้วัดและเกณฑ์เพื่อการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ได้จากผลการสังเคราะห์ความรู้จากประสบการณ์การปฏิบัติงานบนพื้นฐานของบริบทและปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ การให้การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความมุ่งมั่นของผู้ปฏิบัติและการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ความสำเร็จที่มีลักษณะเฉพาะ ดังนั้นในการนำผลการวิจัยส่วนนี้ไปใช้จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและมีการปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินทบทวนการปฏิบัติเพื่อการยกระดับคุณภาพต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทขององค์กร

1.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์และสร้างกลไกให้บูรณาการพันธกิจอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยในส่วนที่เป็นบทเรียนจากการวิจัยพบว่าการพัฒนาาระบบที่ได้ผลดีต้องมีเครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรในพื้นที่และ

เชื่อมโยงบทบาทความรับผิดชอบที่บูรณาการกับพันธกิจตามปกติ ดังนั้นในการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรคำนึงถึงปัจจัยเงื่อนไขในส่วนนี้ โดยควรส่งเสริมให้องค์รภาคที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาระบบเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายพันธกิจขององค์กรต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ผู้นำองค์กรภาคีทุกระดับโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยกับอปท.และภาคีเครือข่ายควรกำหนดนโยบายหรือมีแนวทางปฏิบัติ โดยมีคณะทำงานเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนของมหาวิทยาลัยรับผิดชอบดำเนินงานที่บูรณาการกับงานปกติซึ่งเชื่อมโยงกับภารกิจโครงการวิจัย โครงการยุทธศาสตร์ หรือการวิจัยในพื้นที่ที่บุคลากรทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายให้มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นแบบเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัยฯ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยฯกับภาคีเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภูมิภาค ควรมีพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนในลักษณะเครือข่ายที่สามารถเลื่อนไหลบุคลากรและองค์ความรู้กันได้มากขึ้น จะส่งผลต่อการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ที่เสริมหนุนซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะพื้นที่ในแต่ละมหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับแหล่งเรียนรู้กับฐานข้อมูลกลางของมหาวิทยาลัยหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยรวมมือกับภาควิชาการและภาคีเครือข่ายให้การพัฒนาฐานข้อมูลและนำใช้ข้อมูลร่วมกันเพื่อพัฒนาสมรรถนะแกนนำให้มีความสามารถในการจัดการข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับการทำงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ประเด็นปัญหา สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของ อปท. มหาวิทยาลัย และภาคีเครือข่ายและใช้ข้อมูลร่วมกันในทุกมิติโดยต่อยอดจากฐานข้อมูลเดิมเพื่อให้เกิดการยกระดับและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

3.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนระบบบริหารเครือข่ายจัดการนวัตกรรมและพันธกิจสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยดำเนินการในรูปแบบของ

คณะกรรมการ โดยกำหนดกลยุทธ์การทำงาน จัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนการจัดการข้อมูล
แผนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผนวิเคราะห์ความเสี่ยง

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์. (2559). *โครงการสังเคราะห์
ผลงานวิจัยและเสริมพลังเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
น่าน้อย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ศูนย์บูรณาการพันธกิจสัมพันธ์. (2562). *นวัตกรรมการบริหาร
จัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏชุมชนท้องถิ่น.
อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.*
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. (2565). ระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวโดยชุมชน. สืบค้นจาก
<http://info.uru.ac.th/lrdcenter/travel>
- วรวรรณ โชติสวัสดิ์. (2549). *การจัดการความรู้ในองค์กร : กรณีศึกษาบริษัทเมดิทอป จำกัด
(ภาคินพนธ์โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.*
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานตาม
ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์..*
- แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ. (2549). กลยุทธ์การนำการจัดการความรู้มาใช้พัฒนาความได้เปรียบใน
การแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ไทย : ศึกษาธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน). *วารสาร
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 1, 22-23.